

M. P. (5 godina)

A. U. (5 godina)

Nika Petković (3a r.)

Kisha Diklić (3a r.)

DJECA U HRVATSKOM GLAZBENOM ZAVODU

Udruga Mala opera u suradnji s Hrvatskim glazbenim zavodom pripremila je poseban program za prosinac, glazbenu priču *Babar i Djed Božićnjak*, temeljenu na slikovnici o sloniću Babaru francuskog ilustratora Jeana de Brunhoffa, uz klavirsku glazbu raznih autora. Izvedbe tog multimedijalnog koncerta za vrtiće i škole bit će 14. XII. u 10 i 11 sati, a posebna izvedba za članove HGZ-a bit će u subotu, 16. XII. u 10.30 sati. Ulaznice za taj termin su besplatne za članove HGZ-a i za djecu, a članovi mogu podići ulaznice na blagajni HGZ-a do 14. XII.

Zamolili smo naše male goste iz zagrebačkih vrtića i osnovnih škola da nacrtaju svoj doživljaj Male dvorane, zgrade HGZ-a i priče o Babaru. Djecu iz dječjeg vrtića International Kindergarten Horizons osobito se dojmilo svečano stubište sa crvenim tepihom, a učenici 3a razreda Osnovne škole Dr. Ivan Merz svojim crtežima kao da rade reportažu: na podu su raznobojni jastuci za djecu i "Dvorana je pripremljena za ulaz!", a potom slijedi prizor iz dvorane na kojem djeca sjede na jastucima, klupama i stolicama. Na zidu je prizor iz slikovnice, uz njega pripovjedač, a sve to pod budnim okom učitelja s lijeve strane.

Na kraju ove glazbene priče je iznenađenje: slonić Babar dolazi u Zagreb i posjećuje HGZ. Veselimo se novom susretu s njim!

SRETAN BOŽIĆ I SRETNU NOVU 2018. GODINU

ŽELE VAM UREDNICE "HAGEZE"-a, DJELATNICI I ČLANOVI RAVNATELSTVA HGZ-a!

O VIOLINI (III)

Violina je barokni instrument, i bilo bi poučno na nju primijeniti sve što o baroku znamo ne samo iz muzike nego i iz likovnih umjetnosti, književnosti, znanosti. Za barok je, na primjer, karakteristična „manira gledanja pod kutom”, pogled koji se ne želi frontalno suočiti s jasnom zbiljom, nego preferira nejasni privid, iluziju. Ne samo apstraktni geometrijski nacrti nego i pročelja baroknih crkava i palača često su pravilna, simetrična, ali oblikovanjem pristupnih trgova i ulica učinjeno je sve da se ta pravilnost pred gledaocima izobličiti, zamuti i zataji. Kao da je doživljaj pravilnosti rezerviran za neko irealno biće, dok se realni promatrač drži u napetosti između onoga što jest i onoga što se čini, između zbilje i privida. Drži li i barokna muzika slušatelja u napetosti između muzičke zbilje i zvukovnog pričina?

Barokna je violina znala biti skordirana, doslovce raštimana: skordaturom se naziva otklon od ugodbene norme. Umjesto da su žice na uobičajeni način akordirane po kvintama g-d-a-e, neke se ili sve napinju ili popuštaju za sekundu, tercu, čak i za kvartu. Nastaju, na primjer, sklopovi a-e-a-e, h-fis-h-d, a-d-a-d, a-e-a-cis, as-es-g-d, c-f-a-c, d-f-b-d, c-e-a-e. Skordatura omogućuje akordičke kombinacije koje se na standardno ugođenom instrumentu ne mogu realizirati. A kako spuštene žice potamniju a povišene

posvjetljuju zvuk, skordaturom se mijenja i koloristički spektar gudačkog glazbala. Ali sve to tek izvanjski i djelomično opravdava postupak skordature. Ona između čujnosti i nečujnosti skriva svoju tajnu. Možda će biti najbolje da je shvatimo kao hotimično zagonetni i krivudavi put prema zvukovnoj fasadi, kao na tipično barokni način insceniran kosi pristup odveć ravnoj muzičkoj istini. Ali skordaturu moramo pojmiti i kao slikovitost koja se od promatranja povlači u razmatranje, u kontemplaciju i meditaciju. Primjere skordature uzeli smo iz takozvanih „Misterijskih sonata” za violinu i basso continuo Heinricha Ignaza Franza Bibera, komponiranih oko 1676. te namijenjenih pobožnosti krunice – vjerojatno u auli salzburškog univerziteta. Ondje se naime nalazi niz odgovarajućih slika pred kojima je bratovština ružarija molila krunicu – uz Biberovu muziku. Biber polazi od sofisticirano konstruirana akorda na violini, on skordaturom niječe normalnu tektoniku violinske ugodbe, povisujući i snizujući tonove praznih žica remeti njihov kvintni red u korist gotovo bizarnih akordičkih sklopova. Kako se skordatura piše i svira na jedan a zvuči na drugi način, skloni smo u tom postupku prepoznati baroknu napetost između privida i zbilje. (Nastavak slijedi)

Marcel Bačić

HEMEROTEKA DRAGUTINA ARANYA U HRVATSKOM GLAZBENOM ZAVODU (1912.–1928.)

F. Maixner: Koncerat bez publike
naslovnica Kopriva, 1925.

Objavljujemo kratki sažetak diplomskog rada nedavno obranjenog na Odsjeku za muzikologiju Muzičke akademije pod mentorstvom nasl. red. prof. Vjere Katalinić.

“Dragutin Arany (1899.–1964.), violist u orkestru Hrvatskog narodnog kazališta te u Zagrebačkom kvartetu, jedan od osnivača i predsjednik Zagrebačke filharmonije, sakupljao je novinske članke koji većinom svjedoče o glazbenom životu Zagreba i drugih gradova. U sredi-

štu su Aranyeva zanimanja institucije s kojima je povezan: HNK, Zagrebačka filharmonija, Zagrebački kvartet, HGZ i Muzička akademija. U diplomskom su radu obrađeni novinski članci iz navedenog razdoblja, ukupno 3.906 članaka, od toga od 1912. do 1923. godine samo 132, a npr. 1927. godine čak 987 članaka. Članci su na različitim jezicima, objavljeni u periodici iz različitih gradova, najviše iz Zagreba (*Jutarnji list*, *Riječ*, *Novosti*, *Večer*, *Slobodna tribuna*, *Agramer Tagblatt*, *Der Morgen*, *Morgenblatt*), na hrvatskom i na njemačkom (s godinama broj članaka na njemačkom postupno opada). Po vrsti članaka najviše je najava priredaba (1.449), a potom slijede kritike (1.080). Među autorima tih kritika

brojni su skladatelji, iako napise o glazbi pišu književnici, novinari, kao i drugi ljubitelji glazbe. U radu su posebno izdvojena trojica pisaca o glazbi: Lujo Šafranek-Kavić, Kazimir Krenedić i Žiga Hirschler. Usporedba njihovih članaka s *Bibliografijom rasprava i članaka* Leksikografskog zavoda Miroslav Krleža pokazala je da hemeroteka D. Aranya odlično nadopunjuje *Bibliografiju* jer se izvori podudaraju u malom broju članaka. Napisi o glazbi ove trojice autora većinom su ideološko-utilitarističke kritike, a njihovi su tekstovi tipičan primjer novinske glazbene kritike unutar Aranyeve hemeroteke.

Hemeroteka Dragutina Aranya bogat je izvor podataka o tadašnjem zagrebačkom glazbenom životu. Središnji dio rada čini pregledno poglavlje, u kojem je naglasak stavljen na Zagrebačku filharmoniju, Zagrebački kvartet i HNK, kao i na praizvedbe djela domaćih autora. Kao zanimljiva tema nametnula su se gostovanja stranih glazbenika u Zagrebu. Sakupljeno je 627 članaka koji govore o gostovanjima stranih glazbenika, na temelju kojih možemo saznati da je u Zagrebu tih godina gostovalo više od stotinu stranih izvođača. Novinski su članci često popraćeni nekom vrstom ikonografske građe, bilo da se radi o fotografijama, crtežima ili karikaturama.

Ovaj je rad koristan jer daje uvid u dio ostavštine D. Aranya, a preko toga i u interese i angažman ovoga sakupljača, no rad na ostavštini bi svakako trebalo nastaviti kako bi se ta slika zaokružila. Popis članaka u excel tablici, koji je prilog radu, bit će koristan zbog mogućnosti pretraživanja po autorima, imenima, ključnim riječima, datumu itd. Najviše bi koristi bilo da se cjelokupna hemeroteka digitalizira te bude javno dostupna i pretraživa u odgovarajućem repozitoriju.”

Marija Cestarić

IZVJEŠTAJ S GODIŠNJE SKUPŠTINE

U ponedjeljak, 13. studenoga 2017. održana je redovna godišnja skupština članova Hrvatskoga glazbenog zavoda za 2016. godinu, kojoj je predsjedavala Nada Bezić. Predsjednik HGZ-a prof. Marcel Bačić na početku je pozdravio skupštinu prigodnim riječima i ukratko se osvrnuo na razdoblje između dviju skupština.

Članovima je podnijeto izvješće ravnateljstva o radu u 2016. godini zajedno s financijskim izvješćem te izvješća za prvu polovicu 2017. godine. Predstavljen je i financijski plan za 2018. godinu. Izvješće Nadzornog odbora za 2016. pročitao je Ivan Mirnik. Skupština je prihvatila sva izvješća i financijski plan za 2018.

Dugogodišnji član ravnateljstva Tonko Ninić zahvalio se na tom članstvu, a skupština ga je na prijedlog Marcela Bačića jednoglasno proglasila počasnim članom. Na skupštini su izabrani novi članovi ravnateljstva: Miroslav Gašparović, ravnatelj Muzeja za umjetnost i obrt; Goranka Horjan, ravnateljica Etnografskog muzeja u Zagrebu; te dr. sc. Ivan Mirnik, arheolog. Mandat u ravnateljstvu i dalje teče članovima: prof. Marcel Bačić, prof. Ljubomir Gašparović, prof. Mladen Janjanin, Ira Karlović, dr. sc. Snješka Knežević, Seadeta Midžić, Silvije Novak i prof. dr. sc. Božena Šarčević. Budući da je g. Mirnik bio član Nadzornog odbora, na njegovo je mjesto izabrana nova članica, Zdenka Kapko-Foretić. Izabrani su i članovi Časnog suda: Naima Balić, Silvio Foretić i Marino Tušek.

Skupština je pod točkom razno odlučila da se članarina ne povisuje, te za 2018. godinu ona iznosi 120,00 kn za zaposlene, a za umirovljenike i studente 60,00 kn.

HGZ I MUZEJI

Izložba "Pola stoljeća druženja uz glazbu"

Samoborski muzej, 17. XI. - 19. XII. 2017.

U Samoborskom je muzeju postavljena izložba kojom se obilježava 50 godina od prvog koncerta održanog u prostoru Muzeja, u veljači 1967. Od tada je publika mogla uživati u muziciranju tisuće glazbenika na nekoliko stotina koncerata. Česta su bila i predavanja muzikologa, a osobito se ističe 200. godišnjica rođenja Ferde Livadića, u čiju se proslavu 1999. uključio i HGZ.

Samoborski muzej djeluje u domu skladatelja Ferde Livadića te posjeduje vrijednu muzičku zbirku koja je upisana među Europske muzičke zbirke u rodnim kućama kompozitora. Na izložbi se može vidjeti bogata dokumentarna građa iz glazbene zbirke Muzeja, npr. programi koncerata, pozivnice, plakati, fotografije, novinski napisi. Izložbu je priredila Zrinka Kušer, a tekst za katalog napisale su Ivanka Brekalo i Zrinka Kušer. Izložba je dokumentarnog karaktera (na 21 izložbenom plakatu skenirani su programi, pozivnice, plakati, novinski izresci, fotografije) te se kronološki prati glazba od Livadićevog doba pa sve do 2016. godine. Iz prebogatog arhivskog materijala izabralo se možda ono najupečatljivije, a sam katalog ima 84 stranice što dokazuje bogatstvo glazbene ostavštine za što je najzaslužniji Ivica Sudnik koji je 1967. godine inicirao održavanje koncerata u Muzeju.

Zrinka Kušer

HGZ U SUBOTU, 18. STUDENOGA

U nastavku našeg ciklusa *Subotom u Glazbenom*, 18. studenoga su o temi *HRT – GLAZBA – HGZ* razgovarali Tatjana Čunko, Tomislav Fačini, Ivana Kocelj, Iva Lovrec-Štefanović, Seadeta Midžić i Mladen Tarbuk. U glazbenom dijelu programa sudjelovao je Zbor HRT-a pod ravnanjem maestra Fačinija. Izveli su ulomak skladbe *Miserere* Srečka Bradića.

Istoga je dana Društveni komorni ansambl HGZ-a, sa svojom umjetničkom voditeljicom Vesnom Šepat Kutnar, gostovao u Lipiku u Multikulturalnom centru s programom pod naslovom *Putovanje glazbom*.

NAJAVLJUJEMO

HGZ u suradnji s Austrijskim kulturnim forumom Zagreb

SUBOTOM U GLAZBENOM

9. prosinca 11 sati

Marijana Pintar:

Od Josepha Haydna do Paule von Preradović:

Hrvatsko-austrijske glazbene spone

U povodu 130. godišnjice rođenja

Paule von Preradović (1887–1951)

U znaku događanja pod nazivom "Hrvatska & Austrija.

Zajedno u kulturi" te u okviru teme

"Kalliope Austrija – Žene u društvu, kulturi i znanosti"

Dvije austrijske himne čine vremenski okvir predavanja. Od 1797. godine, kad je Joseph Haydn skladao himnu Habsburške monarhije, s melodijom istovjetnom jednom napjevu gradišćanskih Hrvata, do 1947. godine, kad je za novu himnu Republike Austrije tekst napisala pjesnikinja Paula von Preradović, unuka pjesnika Petra Preradovića, nižu se primjeri u kojima se na glazbenom planu ove dvije kulture dodiruju i prepliću.

Plesne brojeve na koreografiju Desanke Virant izvode plesači Branko Banković i Iva Šolčić.

Ulaz slobodan

BLAGAJNA: 48 30 822, blagajna@hgz.hr
ponedjeljak–petak 11–14 i 19–20 sati
i jedan sat prije početka koncerta

TAJNIŠTVO: 48 30 833, fax: 48 30 701
hgz@hgz.hr

KNJIŽNICA: 48 30 824
knjiznica@hgz.hr
ponedjeljak, sri. i pet. 11–14, sri. 16–20 sati

HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD
KONCERTNA SEZONA
CXCI (2017/2018)

PROSINAC

www.hgz.hr
hgz@hgz.hr

Nina Karlo, 3a r.

HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD
10000 Zagreb, Gundulićeva 6
IBAN: HR5723400091110039946

UREDнице:
Nada Bezić • Seadeta Midžić

ZA IZDAVAČA:
Marcel Bačić

VD = Velika dvorana; MD = Mala dvorana; PD = podrumka dvorana

Petak, 1. XII. u 17 sati, MD
GLAZBENA ŠKOLA BLAGOJA BERSE
Koncert Gudačkog odjela

Subota, 2. XII. u 17 sati, MD
GLAZBENA ŠKOLA BLAGOJA BERSE
Koncert Odjela za solo pjevanje

Ponedjeljak, 4. XII. u 17 sati, MD
GLAZBENA ŠKOLA BLAGOJA BERSE
Koncert Odjela za klavir

Utorak, 5. XII. u 17 sati, VD
GLAZBENA ŠKOLA BLAGOJA BERSE
Koncert sv. Nikoli

Utorak, 5. XII. u 19.30 sati, PD
DRUŠTVO PRIJATELJA ZAGREBAČKE
FILHARMONIJE – Mjesečni susret
Filip Hozjak, *tenor*
ULAZ SLOBODAN

Utorak, 5. XII. u 20 sati, VD
HRVATSKI KOMORNI ORKESTAR
Il poeta della chitarra
Michalis Economou, *dirigent*; Petrit Čeku, *gitara*
Elgar, Castelnuovo-Tedesco, Mozart

Srijeda, 6. XII. u 18 sati
HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD
Obilazak zgrade HGZ-a
Voditeljica: Nada Bezić

Četvrtak, 7. XII. u 12 sati, VD
LIDER MEDIA 7. međunarodna konferencija
Žene u biznisu. 13 godina Liderovog izbora
najmoćnijih žena i 7 godina konferencije – 3
razgovora One on One – 2 okrugla stola

Subota, 9. XII. u 11 sati, VD
HGZ – Austrijski kulturni forum Zagreb
Subotom u Glazbenom
Marijana Pintar: *Od Josepha Haydna do Paule von
Preradović: hrvatsko-austrijske glazbene spone*
Branko Banković i Iva Šolčić, *plesači*
ULAZ SLOBODAN

Subota, 9. XII. u 20 sati, VD
ŽIDOVSKA OPĆINA ZAGREB
Tjedan Izraela
Hrvatska komorna filharmonija, K. Marić, *violina*;
B. Philipp, *klarinet*; A. Jakopanec, *viola*; J.
Zalusky, *violončelo*; T. Vasilj, *gitara*; O. Belošević,
klavir; E. Baučić, J. Radan, K. Modrušan, I. Kindl,
J. Houdek, N. Kraljić, *vokalni solisti*
*Dinicu, Nichifor, Morgenstern, Barber, Hamer,
Razel, Šemer, Harnick & Bock, Danker & Botner*

Nedjelja, 10. XII. u 11 sati, VD
GLAZBENA ŠKOLA V. LISINSKOG
Koncert Puhačkog odjela

Nedjelja, 10. XII. u 20 sati, VD
SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
Universitas cantat
XXII. međureligijski koncert
Josip Degl' Ivellio, *dirigent*

Utorak, 12. XII. u 20 sati, VD
HRV. DRUŠTVO GLAZBENIH UMJETNIKA
Zagrebački umjetnici zagrebačkoj publici
Mia Elezović, *klavir*
Bartók, L. Bernstein, Bolcom
BESPLATNE ULAZнице ZA ČLANOVE HDGU-A I HGZ-A

Utorak, 12. XII. u 20 sati, PD
HRV. DRUŠTVO GLAZBENIH
TEORETIČARA
Radionica utorkom
Tihomir Petrović: *Ususret Božiću*
ULAZ SLOBODAN

Srijeda, 13. XII. u 20 sati, VD
SPONA CLASSICS
Zagrebački solisti
Sreten Krstić, *violina*
Schubert, Mendelssohn

Četvrtak, 14. XII. u 10 i 11 sati, MD
HGZ – MALA OPERA
Edukativni koncerti za djecu
Babar i Djed Božićnjak
Danijela Petrić, *klavir*; Zdenko Niessner,
pripovjedač
Čajkovski, Schumann, Bizet, Grieg, Saint-Saëns

Četvrtak, 14. XII. u 20 sati, VD
GLAZBENA ŠKOLA RUDOLFA MATZA
Božićni koncert učenika Škole

Petak, 15. XII. u 20 sati, VD
GLAZBENA ŠKOLA BLAGOJA BERSE
Koncert u povodu Dana Škole

Subota, 16. XII. u 10.30 sati, MD
HGZ – MALA OPERA
Edukativni koncerti za djecu
Babar i Djed Božićnjak
Danijela Petrić, *klavir*; Zdenko Niessner,
pripovjedač
Čajkovski, Schumann, Bizet, Grieg, Saint-Saëns
BESPLATNE ULAZнице ZA ČLANOVE HGZ-A I DJECU

Subota, 16. XII. u 20 sati, VD
GLAZBENA ŠKOLA BLAGOJA BERSE
Koncert u povodu Dana Škole

Nedjelja, 17. XII. u 11 sati, VD
GLAZBENA ŠKOLA V. LISINSKOG
Koncert Gudačkog odjela

Nedjelja, 17. XII. u 20 sati, VD
HRVATSKI BAROKNI ANSAMBL
La notte di Natale
Laura Vadjon, *violina i umjetničko vodstvo*
Ivana Lazar, *sopran*
Händel, Legrenzi, Corelli, Torelli, Leo

Ponedjeljak, 18. XII. u 20 sati, VD
HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD
Božićni koncert
Društveni zbor, Branka Bubalo Paliska,
zborovođa; Društveni orkestar, Zoran Juranić,
dirigent; Društveni komorni ansambl, Vesna
Šepat Kutnar, *voditeljica*; Društveni jazz
orkestar, Zlatko Dvoržak, *dirigent*
BESPLATNE ULAZнице ZA ČLANOVE HGZ-A I HDGU-A

Utorak, 19. XII. u 20 sati, VD
GLAZBENA ŠKOLA IVANA ZAJCA
Božićni koncert učenika Škole

Srijeda, 20. XII. u 20 sati, VD
SPONA CLASSICS
Zagrebački kvartet: M. Maras, D. Philips, *violina*;
H. Philips, *viola*; M. Jordan, *violončelo*
Ruždjak, Haydn, Šostakovič

Četvrtak, 21. XII. u 20 sati, VD
GLAZBENA ŠKOLA FERDO LIVADIĆ
Božićni koncert učenika Škole

Petak, 22. XII. u 20 sati, VD
GLAZBENO UČILIŠTE ELLY BAŠIĆ
Božićni koncert učenika Učilišta

Subota, 23. XII. u 17 sati, VD
GLAZBENA ŠKOLA MUZIČKI ATELJE
Božićni koncert učenika Škole

Subota, 23. XII. u 20 sati, VD
PJEVAČKI STUDIO MOZARTINE
Božićni koncert *Pjesmom za prijateljstvo*
Dječji zborovi: Schubertine, Bachovine, Chopinine,
Papandopuline, Scarlattine, Vivaldine, Musical
zbor Webber, Zbor dječaka Boy's Voice,
Djevojački zbor Mozartine; *dirigence*: I.
Majcenić, M. Divjak, L. Deidda, T. Maletić, K.
Horvat, I. Curić; Lovro Dobrijević, *klavir*